خبرنامه شماره ۴۴
زمستان ۱۳۸۰
NEWSLETTER No.44
Winter 2002

بسمه تعالی
وزارت نیرو
کمیته ملی آبیاری و زهکشی ایران
IRNCID

دوست محترم

شواهد امر حاکی از آن است که دیدگاه برنامه ریزان امور آب با توجه به معضلات حادث شده در توزیع ناموزون آب درکشاورزی تغییر یافته و الزاماتی را در امر تدوین یک برنامه جامع آبیاری و زهکشی پذیرا شده‌اند. آنچه در این فرآیند سخن اصلی است مشارکت مسئولانه همه تشکل‌های حقوقی شناخته شده می‌باشد.

باید اذعان نمود شیوه مشارکت فعالان این امر بدرستی ترسیم نشده و کاستن از سطحی نگری در امر برنامه‌ریزی آبیاری و زهکشی نیاز به ورود صاحبان و متخصصان این حرفه در این امر دارد.

نهادهای تعریف شده در قانون برنامه سوم، همانند شورای عالی آب، جهت هماهنگ‌سازی واحدهای مجزا در امر مدیریت آب هنوز فعال نشده و با توجه به تمامی معضلات موجود و انتظاراتی که از شورای عالی آب در اذهان متصور است امید می‌رود در آینده نزدیک این شورا بتواند نقش واقعی خود را ایفا نماید.

این شورا بایستی به مباحث ذیل عنایت خاص داشته باشد.

۱- با توجه به ظرفیت‌های موجود آبی کشور، برنامه‌هایی برای افزایش قابلیت کاربرد آب تدوین نماید.

۲- سیستم پایش اطلاعات آب وکشاورزی را در حداقل زمان اصلاح نماید.

۳- دلایل عدم موفقیت شبکه‌های مدرن آبیاری در بالابردن راندمان مصرف آب را بررسی و اعلام نماید.

۴- برنامه‌ریزی برای ایجاد و بهره‌برداری مناسب از شبکه‌های زهکشی را در دستور کار قرار دهد.

کمیته ملی آبیاری و زهکشی می‌تواند بعنوان یکی از بازوهای فنی مشورتی این شورا عمل نماید.

اخبار فعالیت‌های گروه‌های کار کمیته ملی آبیاری و زهکشی ایران

▣ ارزیابی عملکرد سیستم‌های آبیاری و زهکشی ایران

- این گروه کار سومین کارگاه فنی ارزیابی عملکرد سیستم‌های آبیاری و زهکشی را در تاریخ ۶ بهمن ماه در سالن اجتماعات باشگاه توانیر برگزار نمود.
- ویرایش نهایی سه کتاب در زمینه ارزیابی عملکرد مراحل پایانی خود را می‌گذراند.

▣ مشارکت آب‌بران در مدیریت شبکه‌های آبیاری

- این گروه در تاریخ‌های ۲۶ و ۲۷ بهمن ماه از شبکه آبیاری نوین‌دز که با مدیریت و مشارکت کشاورزان هدایت می‌گردد بازدید به عمل آوردند. لازم به ذکر است که وسعت ناخالص این شبکه بالغ بر ۱۳۰۰ هکتار می‌باشد و یکی از نمونه‌های موفق مشارکت کشاورزان در مدیریت شبکه‌های آبیاری است.
- این گروه در چند جلسه پرکار و متوالی با حضور صاحب نظران در زمینه مشارکت، به بررسی و تجزیه و تحلیل موضوع پرداختند.
- در پایان اسفندماه دو کتاب بسیار ارزشمند با عناوین "رهنمودهای انتقال مدیریت آبیاری" و "پایش و

ارزشیابی در انتقال مدیریت آبیاری" توسط این گروه برای چاپ نهایی آماده شد.

▣ گروه کار اثرات زیست محیطی طرح‌های آبیاری و زهکشی

- این گروه یک جلسه تخصصی با حضور نمایندگان مؤسسات و سازمان‌های مختلف از جمله؛ سازمان مدیریت منابع آب، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، سازمان حفاظت محیط‌زیست، مهندسی مشاور مهاب قدس، دانشگاه تهران، دانشگاه صنعتی شریف،...) در سازمان حفاظت و محیط زیست برگزار نمود. در این جلسه در مورد مسائل مبتلابه زیست محیطی شبکه‌های آبیاری و زهکشی کشور بحث و تبادل‌نظر شد.

▣ گروه کار رهیافت‌های فراگیر مدیریت سیلاب

- این گروه کار با هماهنگی دفتر امور منابع آب سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در بهمن ماه سال ۱۳۸۰ اقدام به برگزاری کارگاه تخصصی نیم‌روزه‌ای با عنوان "روش‌های غیر سازه‌ای مدیریت سیلاب" نمود.

▣ گروه کار زهکشی

- بررسی چالش‌های زهکشی در کشور همواره از دغدغه‌های این گروه بوده است. در این ارتباط در ۲۳ بهمن ماه یک نشست تخصصی به منظور تجزیه و تحلیل مسائل و مشکلات زهکشی با حضور صاحب‌نظران و اساتید فن زهکشی برگزار شد. این گروه درنظر دارد تا در سال آتی با برگزاری جلسات متعدد دیگر به بررسی چالش‌های زهکشی بپردازد.
- ویرایش و بازخوانی چهار کتاب در زمینه زهکشی مراحل پایانی خود را می‌گذارند.

▣ بخش کارشناسان جوان

- به منظور ارتباط مستمر و ایجاد یک تشکل دانشجویی، کمیته ملی آبیاری و زهکشی ایران از کلیه گروه‌های آبیاری سراسر کشور درخواست نمود نماینده یا نمایندگانی به بخش کارشناسان جوان معرفی نمایند. در تاریخ ۲۸ بهمن ماه اولین نشست بخش جوان با نمایندگان دانشجویی دانشگاه‌های تهران، تبریز، ارومیه، گیلان، مازندران، گرگان، مشهد، ابوریحان، اصفهان، کرمان، شیراز، شهرکرد، امام خمینی (ره)، کرمانشاه و شهید عباسپور در تهران برگزار گردید. در این نشست تصمیماتی از جمله انتشار خبرنامه بخش دانشجویی، ایجاد کلوپ بخش جوان، تهیه نرم‌افزار و... اتخاذ شد.
- طی درخواست کمیته منطقه‌ای آبیاری و زهکشی خوزستان و با همکاری سازمان آب و برق خوزستان کارگاه آموزشی کاربرد اینترنت در آبیاری توسط بخش کارشناسان جوان در دو روز متوالی در اهواز و دزفول برگزار گردید.

اخبار جدید کمیسیون بین‌المللی آبیاری و زهکشی (ICID)

- کنفرانس بین‌المللی آب‌های شیرین در تاریخ ۳ لغایت ۷ دسامبر سال ۲۰۰۱ در شهر بن کشور آلمان برگزار گردید. در این کنفرانس نمایندگان ۱۱۸ کشور از سراسر دنیا شرکت داشتند.
- سمپوزیوم خشکسالی و منابع آب در تاریخ ۱۸ مارس سال ۲۰۰۲ در شهر لاهور کشور پاکستان برگزار خواهد شد. این سمپوزیوم بر روی جنبه‌های مختلف خشکسالی از جمله؛ پیش‌بینی خشکسالی، هشدار زودهنگام، ارزیابی اثرات اقتصادی ـ اجتماعی این پدیده و... به بحث و تبادل‌نظر خواهد پرداخت.
- سمپوزیوم آب استکهلم با عنوان «موازنه رقابت مصرف آب، موقعیت فعلی و دیدگاه‌های جدید» در تاریخ ۱۲ لغایت ۱۵ اوت سال ۲۰۰۲ برگزار خواهد شد.

فراخوان مقالات سمپوزیوم بر روی وب‌سایت با آدرس

www.Swedentech.swedishtrade.se قابل دسترسی می‌باشد.

معرفی سازمان‌های بین‌المللی

سازمان هواشناسی جهانی

World Meteorological Organization (WMO)

سازمان هواشناسی جهانی براساس توافقی که در دوازدهمین کنفرانس

IMO یا *International Meteorological Organization*

در سال ۱۹۴۷ صورت گرفت بنیان نهاده شد. البته شروع به کار این مؤسسه عملاً در سال ۱۹۵۰ صورت گرفت و در سال ۱۹۵۱ *WMO* رسماً جانشین *IMO* شد و چند سال بعد بعنوان یکی از مؤسسات اقماری سازمان ملل متحد مطرح گردید. این سازمان تا سال ۱۹۹۶، ۱۸۵ عضو داشته است و اعضاء در ۶ گروه (آفریقا، آمریکا مرکزی و شمالی، اروپا و اقیانوسیه) تقسیم‌بندی شده‌اند. مواردی همچون پیش‌بینی وضعیت هوا، آلودگی هوا، بررسی تغییرات لایه ازن و... جزء وظایف این سازمان جهانی می‌باشد.

نشست بخش کارشناسان جوان با دانشجویان رشته آبیاری دانشگاه مازندران

به منظور ارتباط بیشتر بخش کارشناسان جوان با دانشجویان رشته آبیاری دانشگاه‌ها در روز چهارشنبه مورخ ۸ اسفندماه نشستی با دانشجویان رشته آبیاری دانشگاه مازندران برگزار گردید.

این نشست با استقبال درخور و شایسته و تقدیر دانشجویان و اعضاء هیئت علمی دانشگاه مواجه گردید. در ابتدای نشست ریاست محترم دانشکده کشاورزی و مدیر محترم گروه آبیاری دانشگاه ضمن خیرمقدم گویی به تشریح پتانسیل‌ها و توانایی‌های دانشگاه پرداختند و در ادامه اعضاء بخش جوان چهار مورد سخنرانی با عناوین "معرفی کمیته ملی و بخش جوان"، "معرفی تاریخچه اینترنت"، "زهکشی و محیط زیست" و "نگرشی بر مسائل و مشکلات بخش آب کشور" ارائه نمودند.

شایان ذکر است که در این نشست دانشجویان رشته آبیاری با اقدامی شایسته از آقای دکتر ضیاء تبار احمدی استاد محترم گروه، با اهداء لوح تقدیر قدردانی نمودند. همچنین در حاشیه این نشست نمایشگاهی از دست‌آوردهای دانشجویان و نمایشگاهی از کتاب‌های رشته برگزار شد.

اولین کنفرانس ملی بررسی راهکارهای مقابله با بحران آب

▣ در روزهای شنبه و یکشنبه مورخ ۱۸ و ۱۹ اسفندماه سال ۱۳۸۰ اولین کنفرانس ملی بررسی راهکارهای مقابله با بحران آب با حضور قریب به ۶۰۰ نفر از کارشناسان، اساتید و دانشجویان سراسر کشور در دانشگاه زابل برگزار گردید.

در این کنفرانس دو روزه بالغ بر ۱۱۰ مقاله به صورت شفاهی ارایه شد و همچنین مجموعه مقالات این کنفرانس نیز در ۳ جلد منتشر و همزمان با برگزاری کنفرانس در اختیار شرکت‌کنندگان قرار گرفت.

معرفی کتاب

▣ چاره آب در تاریخ فارس (جلد دوم)

از انتشارات مشترک کمیته ملی آبیاری و زهکشی ایران و گنجینه ملی آب ایران

مؤلف: م. جواهری

سال انتشار: ۱۳۸۰ تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

▣ مجموعه مقالات اولین کنفرانس ملی بررسی راهکارهای مقابله با بحران آب

ناشر: دانشگاه زابل
سال انتشار: ۱۳۸۰ تعداد صفحات: ۱۵۰۰

▣ زهکشی، کمیت و کیفیت جریان برگشتی
ناشر: کمیته ملی آبیاری و زهکشی ایران
سال انتشار: ۱۳۸۱ تعداد صفحات: ۱۸۰ صفحه

▣ کاربرد آمار و احتمال در منابع آب
ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد
تألیف: حجت رضایی پژند
سال انتشار: ۱۳۸۰ قیمت: ۲۴۰۰ ریال
تعداد صفحات: ۴۶۰ صفحه

▣ آبیاری قطره‌ای (اصول و مبانی طراحی شبکه آبیاری قطره‌ای)
تألیف: بیوک صحاف‌امین و علی‌اصغر فرشی
سال انتشار: ۱۳۷۸
ناشر: نشر آزمون کشاورزی

فراخوان مقاله

دومین کنفرانس بین‌المللی آبیاری و زهکشی در تاریخ ۱۲ لغایت ۱۵ مه ۲۰۰۳ در شهر فنیکس، اریزونا برگزار می‌گردد. عناوین اصلی کنفرانس عبارتند از:

- وضعیت آینده آبیاری و زهکشی.
- تغییر در زیرساختار آبیاری و زهکشی.
- گسترش شهرنشینی.
- برنامه‌ریزی برای یکپارچه‌سازی منابع آب و حوضه‌های آبریز.

آخرین فرصت ارسال خلاصه مقاله اول ژولای سال ۲۰۰۲ میلادی می‌باشد.

آدرس: *www.uscid. org*

E-mail.stephens@uscid.org

معرفی یک نرم‌افزار

با در نظر گرفتن اهمیت زیاد مسائل زیست محیطی بخصوص آلاینده‌های شیمیایی در طرح‌های مطالعاتی توسعه منابع آب و خاک کشور، در این قسمت، نرم‌افزار *SESOIL* معرفی می‌گردد.

نرم‌افزار مذکور اثرات بلند مدت آلاینده‌های شیمیایی و روند مهاجرت آنها را در محیط اشباع و آبهای زیرزمینی بررسی می‌نماید. این نرم‌افزار اثرات بلند مدت این آلاینده‌ها را در دوره‌های یک ماهه تجزیه و تحلیل می‌کند. ورودی‌های برنامه شامل آمارهای هواشناسی، وضعیت خاک منطقه مورد مطالعه، مشخصات مواد شیمیایی مورد استفاده از قبیل درجه حلالیت و ضریب جذب مواد، مقدار آلاینده‌ها ورودی به محیط خاک، آب‌های ورودی به منطقه مورد مطالعه و سیکل آنها می‌باشد.

نرم‌افزار مذکور یک فایل خروجی را تشکیل می‌دهد که شامل نتایج ماهیانه توزیع آلاینده‌ها و غلظت آنها در لایه‌های مختلف خاک می‌باشد.

برای دریافت برنامه می‌توانید با آدرس ذیل تماس حاصل نمائید.

SCIENTIFIC SOFTWARE GROUP
P.O.Box 23041 WASHINGTON, DC 20026-3041
PHONE (703) 620-9214 FAX (703)620-6793
EMAIL: info@scisoftware.com
http: //www. Scisoftware.com

نشانی دبیرخانه کمیته ملی آبیاری و زهکشی ایران
تهران - خیابان شهید دستگردی (ظفر) - خیابان کارگزار - کوچه شهرساز - پلاک ۲۴ - طبقه دوم
تلفن: ۲۲۵۷۳۴۸ - نمابر: ۲۲۷۲۲۸۵
E-mail: irncid @ neda.net.ir